

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

27. november 2019

Folketingets Kulturudvalg har den 24. oktober 2019 stillet mig følgende spørgsmål, nr. 18 (Alm. del), som jeg hermed besvarer.

Spørgsmål:

Hvad er ministerens holdning til forslagene fra Historiske Huse, jf. (20182) KUU alm. del bilag 31 og KUU alm. del - bilag 17, og vil ministeren – eventuelt ved indhentelse af bidrag fra Skatteministeriet – tilsende udvalget en oversigt over de økonomiske konsekvenser af forslagene fra Historisk Huse?

Svar:

De fredede bygninger udgør en meget central del af vor fælles kulturarv, som vi naturligvis har et ansvar for at beskytte og give videre til kommende generationer.

Materialet fra Historiske Huses foretræde for Kulturudvalget peger på flere reelle problemstillinger. Jeg hæfter mig især ved, at de økonomiske vilkår for ejere af fredede bygninger er blevet vanskeligere over en årrække og, at de nuværende fradragsordninger kun vanskeligt kan udnyttes af ejere med små indkomster, f.eks. folkepensionister, hvilket giver nogle sociale skævheder på området.

Det er ligeledes bekymrende, at vilkårene for ejere af fredede bygninger i yderområderne ser ud til at være væsentligt dårligere end i resten af landet. Dette var også baggrunden for, at daværende kulturminister Mette Bock i 2018 igangsatte en undersøgelse af mulighederne for en modernisering af støtte- og fradragsordningerne og af forholdene for udsatte fredede bygninger i landområderne. Undersøgelserne foretages af konsulenthuset Incentive og forventes at være afsluttet inden længe.

Jeg ser frem til at modtage resultaterne af denne undersøgelse og vil i forlængelse af undersøgelsen vurdere, om der er behov for politiske initiativer i forhold til de

skævheder, der tilsyneladende er indbygget i de ordninger, der understøtter bygningsfredningen i Danmark.

Historiske Huse stiller i materialet en række konkrete forslag til forbedring af forholdene for de private ejere af fredede bygninger, som Kulturudvalget ønsker en oversigt over de økonomiske konsekvenser af. Jeg forudsætter i mit videre svar, at det er nedenstående opstilling af forslagene fra Historiske Huse, der er tale om:

1. at forfald-pr-år fradraget får sin egen selvstændige rubrik på årsopgørelsen, så fradraget trækkes direkte fra i ejerens samlede indkomst før skat med 60%,
2. at grundskyldsskattefritagelsen til gengæld fratrækkes forfald-pr-år fradraget forholdsmæssigt i det år, fradraget foretages,
3. at ejere, der bor i fredede huse, som ikke kan energioptimere tilstrækkeligt, får mulighed for at fratække energiforbrug,
4. at ejerne fortsat kan fratække forsikring, men at staten etablerer en garanti-ordning, hvor staten selv betaler for de fordyrende løsninger, den ønsker i tilfælde af storskade,
5. at bevillingen til Slots- og Kulturstyrelsen tredobles, så især funktionstømte landbrugs- og industribygninger, som på grund af deres beskaffenhed ikke kan komme i drift og dermed udnyttes, modtager direkte støtte, og
6. at ejere af fredede lejligheder, de selv bor i, skal også kunne benytte forfald-pr-år.

Desværre er det ikke muligt at beregne de økonomiske konsekvenser for staten af de stillede forslag 1, 2, 3, 4 og 6, da de nødvendige oplysninger ikke er tilgængelige for Kulturministeriet. Mulighederne for at lave konsekvensberegninger på forslagene gennemgås nedenfor:

Ad 1. Fradrag-pr. år hæves til 60%

Forfald pr. år-fradraget er et ligningsmæssigt fradrag for istandsættelsesudgifter, som beregnes individuelt for hvert fredet bygning ud fra den enkelte bygningsdels holdbarhed. Ordningen administreres af ejerorganisationen BYFO, som er en del af Historiske Huse. Oplysninger om omfanget af det samlede forfald-pr-år fradrag for den fredede bygningsmasse, som ville skulle anvendes til at beregne den økonomiske belastning af forslaget, er derfor ikke tilgængeligt for Kulturministeriet. Det bemærkes endvidere, at fradraget indberettes på selvangivelsen i en rubrik, som også indeholder indberetning af andre fradrag, hvorfor det ikke er muligt at udtrække data særskilt vedr. forfald- pr- år-ordningen.

Ad. 2. Grundskyldsfritagelsen fratrækkes forfald-pr.år-fradraget

Fritagelse for grundskyld er ikke en automatisk ret for ejere af fredede bygninger. Det forudsætter, at ejeren tinglyser en "særlig bevaringsdeklaration" og derved fraskriver sig retten til at kræve statslig overtagelse af ejendommen, hvis der på et senere tidspunkt gives afslag på nedrivning af den fredede bygning. Det er langt fra på alle ejendomme med fredede bygninger, at der er tinglyst en særlig bevaringsdeklaration. Slots-

og Kulturstyrelsen har oplyst, at der er tinglyst en bevaringsdeklaration på ca. 2400 af de knap 4000 fredningssager. Den samlede fritagelse for grundskyld beløb sig i **2008** til ca. 230 mio. kr., hvoraf 212 mio. kr. vedrørte hovedstaden. Da det konkrete forslag knytter sig til den foreslåede styrkelse af Fradrag-pr-år-ordningen, er det ikke muligt at beregne, hvilket samlet fald i værdien af grundskyldsfritagelsen, forslaget ville medføre.

Ad. 3. Fradrag for energiforbrug

Med hensyn til energiforbruget i de fredede bygninger, gælder det, at man som ejer af en fredet bygning ikke har frie hænder til at isolere og energioptimere på samme måde som ejere af ikke-fredede bygninger, da det både kan svække bygningernes holdbarhed og deres fredningsværdier. Da Kulturministeriet ikke har det fornødne datagrundlag vedr. energiforbrug i de fredede huse, som følge af de manglende muligheder for energioptimering, er det ikke muligt at beregne udgifterne til en evt. ny fradragsordning for energiforbrug.

Ad. 4. Etablering af en statslig forsikringsgarantiordning

Historiske Huse foreslår en statslig forsikringsgarantiordning, således at staten skal dække udgifterne til fordyrende løsninger i forbindelse med storskade. Slot- og Kulturstyrelsen oplyser, at forsikringspræmierne generelt er steget over de senere år, og at nogle få markante storskader som følge af brand har accelereret denne stigning. Ejere af fredede bygninger kan dog fratække forsikrings- og andre driftsudgifter efter ligningsloven. Slots og Kulturstyrelsen oplyser endvidere, at de seneste års storbrande har kostet forsikringsselskaberne et *trecifret millionbeløb*, som staten i givet fald skulle have dækket, hvis der fandtes en sådan en garantiordning.”

Ad. 5 Tredobling af Slots og Kulturstyrelsens bevillinger til fredede huse bla. Med sigte på funktionstømte bygninger.

Historiske Huse foreslår endvidere en tredobling af bevillingen til Slots- og Kulturstyrelsen, således at især funktionstømte landbrugs- og industribygninger kan modtage direkte støtte. Slots- og Kulturstyrelsen har p.t. en finanslovsbevilling på 41,7 mio. kr. (2019) til støtteformål. En tredobling af bevillingen vil derfor medføre merudgifter for staten på *83,4 mio. kr.* Jeg kan ikke på det foreliggende grundlag vurdere, om der er behov for et beløb i denne størrelsesorden, men forventer, at den igangværende undersøgelse om de økonomiske og vedligeholdelsesmæssige vilkår omkring de fredede bygninger, vil kunne bidrage til et bedre overblik over behovene.

Slots- og Kulturstyrelsen har i øvrigt oplyst mig om, at man er opmærksom på de særlige problemer, der knytter sig til de funktionstømte bygninger, navnlig i landets yderområder, og prioriterer disse bygninger højt ved uddelingen af støttemidler. Bygningsfredningsloven tillader ikke at yde driftsstøtte til fredede bygninger eller give tilskud til almindelig vedligeholdelse.

Ad. 6 Ejere af fredede lejligheder, skal kunne anvende forfald pr. år.

Forfald-pr-år-ordningen administreres som nævnt af BYFO, der forud for en vurdering af, hvor meget den enkelte bygning forfalder pr. år, foretager en konkret opmåling af arealer i bygningen. BYFO har ikke på nuværende tidspunkt et skøn over, hvor mange kvadrater det potentielt kunne dreje sig om. Det er derfor ikke muligt at beregne udgifterne for forfald- pr- år-ordningen for ejerlejligheder.

Jeg beklager, ikke at kunne imødekomme ønsket om en samlet oversigt over alle merudgifter og økonomiske konsekvenser ved forslagene fra Historiske Huse.

Jeg forventer at have et langt bedre grundlag for at vurdere de eksisterende støtteordninger i sammenhæng og på tværs af landet, når resultaterne af den økonomiske undersøgelse foreligger, og ser frem til på det grundlag at drøfte undersøgelsen med udvalget.

Rasmus Prehn

